

۱۰۶ مدفوع با ظاهر غیرطبیعی

اکثر تغییرات جزئی که در رنگ و سفتی مدفوع ایجاد می‌شود، به دلیل تغییرات رژیم غذایی یا کاهش موقتی کارکرد دستگاه گوارش است. با وجود این، در صورتی که مدفوعتان خیلی تیره‌تر یا روشن‌تر از حد معمول است یا در صورتی که رگه‌های خون در آن دیده می‌شود، این موضوع می‌تواند نشانه‌ای از اختلالات جدی دستگاه گوارش باشد که نیازمند پیگیری پزشکی مناسب هستند.

شروع

آیا خون قرمز در مدفوعتان وجود دارد؟

خیر

بله

آیا خون با مدفوع مخلوط شده است؟ آیا درد شکم، اسهال یا تب هم دارید؟

خیر

بله

در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: بواسیر یا هموروئید، علت احتمالی بواسیر به گشاد شدن سیاهرگ‌های اطراف مقعد یا داخل راست روده گفته می‌شود. با وجود این، کنار گذاشتن احتمال سرطان روده بزرگ هم ضرورت دارد.

اقدامات لازم: در صورتی که بواسیر عامل خونریزی باشد، پزشک روش‌های درمانی را برایتان توضیح خواهد داد (به مبحث «درمان بواسیر» در صفحه بعد مراجعه کنید). در صورت شک به سرطان روده بزرگ، احتمالاً به بیمارستان ارجاع خواهید شد تا بررسی‌هایی مثل کولونوسکوپی (همین صفحه) برایتان انجام شود.

آیا مدفوعتان تیره یا سیاه یا حاوی مواد سیاه‌رنگ است؟

خیر

بله

آیا مدفوعتان بسیار کمرنگ‌تر از حد معمول است؟

خیر

بله

اگر با استفاده از این نمودار نمی‌توانید به هیچ تشخیصی برسید، به پزشک خود مراجعه کنید.

آیا پوست و یا سفیدی چشم‌هایتان زردرنگ شده است؟

خیر

بله

علت احتمالی: سوجذب یکی از تشخیص‌های احتمالی است. در این بیماری، دستگاه گوارش نمی‌تواند مواد غذایی را به طور مناسب جذب کند.

اقدامات لازم: پزشک در صورت شک به سوجذب و آزمایش‌های خون و مدفوع درخواست خواهد کرد. در صورت تأیید تشخیص، ممکن است برای تعیین علت سوجذب، بررسی‌های بیشتری انجام شود تا بتوان درمان مناسب را انجام داد.

هشدار!

وجود خون در مدفوع: در صورتی که متوجه وجود خون قرمز روشن در مدفوع خود شده‌اید، در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید. هر چند بواسیر شایع‌ترین علت ایجاد این حالت است ولی لازم است پزشک علت‌های خطرناک‌تر مثل سرطان روده بزرگ را نیز بررسی کند.

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

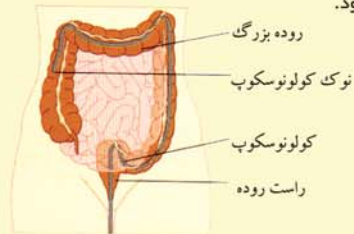
علت احتمالی: کولیت زخمی‌شونده از جمله علت‌های احتمالی است. در این بیماری، روده بزرگ ملتهب و زخمی می‌شود. عفونت روده نیز از جمله علت‌های احتمالی است.

اقدامات لازم: پزشک برای بررسی عفونت روده، آزمایش مدفوع درخواست خواهد کرد. ممکن است برای بررسی‌های بیشتر مثل کولونوسکوپی همین صفحه به بیمارستان ارجاع شوید. درمان عفونت شامل آنتی‌بیوتیک و درمان کولیت زخمی‌شونده، شامل داروهای کورتیکوستروئیدی (کورتونی) است.

علت احتمالی و اقدامات لازم: جذب نشدن آهن باعث می‌شود که مدفوع، سیاه به نظر برسد. در صورت تکراری، به پزشک خود مراجعه کنید.

کولونوسکوپی

می‌توان مخاط روده بزرگ را با استفاده از لوله‌ای بلند و قابل انعطاف به نام کولونوسکوپ مشاهده کرد. از این روشی که به نام کولونوسکوپی شناخته می‌شود برای تشخیص بیماری‌هایی مثل سرطان روده بزرگ استفاده می‌شود. از وسایل جانبی همراه با کولونوسکوپ می‌توان برای نمونه‌برداری از بافت یا اعمال درمانی خاص استفاده کرد. کولونوسکوپی حدود ۴۰ دقیقه طول می‌کشد. انجام کولونوسکوپی ناراحت‌کننده است بنابراین ممکن است قبل از انجام آن، داروهای آرامبخش تجویز شود.

انجام کولونوسکوپی

کولونوسکوپ را از راه مقعد وارد می‌کنند و از آنجا تا راست روده و سپس روده بزرگ بالا می‌روند. هوا به داخل روده پمپ می‌شود تا بهتر بتوان روده بزرگ را دید.

آیا قرص آهن مصرف می‌کنید؟

خیر

بله

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: یکی از تشخیص‌های احتمالی، خونریزی دستگاه گوارش مثلاً از زخم معده است.

اقدامات لازم: پزشک شما را معاینه خواهد کرد. ممکن است لازم باشد در بیمارستان بستری شوید تا فوراً بررسی‌های مثل آندوسکوپی قسمت ابتدایی دستگاه گوارش (صفحه ۱۳۲) و آزمایش خون برایتان انجام شود. نوع درمان به علت خونریزی بستگی دارد اما احتمالاً داروهای التیام‌دهنده زخم معده هم جزء آن است. در برخی موارد، شاید تزریق خون لازم شود.

در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: ممکن است مبتلا به یرقان شده باشید. این علائم به دلیل بیماری‌های کبد یا کیسه صفرا که در طی آنها مسیر جریان صفرا به روده بسته می‌شود، ایجاد می‌شود.

اقدامات لازم: پزشک احتمالاً برای شما آزمایش خون و شاید هم سونوگرافی شکم (صفحه ۱۷۲) درخواست خواهد کرد. انجام این بررسی‌ها در تعیین علت زمینه‌ای کمک می‌کند تا بتوان درمان مناسب را انجام داد.